

vette kölcsön a szerző a kötetadó címet.) A felvetett problémák sokoldalúsága mintegy bizonyíték: a szó mestereit foglalkoztatja a nőkérés, aktuálisnak tartják, megoldhatóságát mind tudatalakító írói munkával, mind egyetemes gazdasági, társadalmi, politikai fejlődéssel látják elérhetőnek. A mai nő sajátos helyzetének vázolásával (felszabadult nőiesség, férfiműveltség, függet-

lenségigény, a személyiséggé válás igénye, őszinteség, megnövekedett szabadság, érzelmegazdagság, munkalehetőség igénye) bizonyítja, hogy korunkban már sokat tettek a probléma megoldásának az érdekében, de ami még hátra van — a női sors teljes felszabadítása a visszahúzó erőktől —, az az egyén és a társadalom tényleges együttműködésével oldható csak meg.

TERÉK MÁRIA

KÖLTŐI HANGULATVILÁG

KIRÁLY ERNŐ: *Tíz dal vajdasági költők verseire.*

Vajdasági Zeneszerzők Egyesülete, Újvidék, 1972.

Hangversenyműsorainkon mind gyakrabban szerepelnek vajdasági zeneszerzők alkotásai. Zenekari és kamaraművekben talán nincs is hiány, de dalkultúránk már szegényebb. Ezért jelentős Király Ernő most megjelent dalciklusa, amelyet Csépe Imre, Dér Zoltán, Gál László, Urbán János és Zákány Antal vajdasági költők verseire komponált.

Király Ernő régebbi, énekhangra és zongorára írt alkotásait adta ki összegyűjtve a Vajdasági Zeneszerzők Egyesülete. Ezekben még ragaszkodott a hangnemekhez, a harmónia és a kontrapunkt szabályaihoz. A költemények — kötöttségüknél fogva — eleve megkövetelték, hogy hű maradjon a formatanhoz is. Zenei értelmezésükkor igyekszik megvalósítani a plasztikus intonációs szakaszokat, amelyek egy-egy hangulathoz kapcsolódnak. Érzelmi görbéjük elválaszthatatlan a dallamvonal emelkedő és süllyedő tendenciáitól. A ritmikus mozgásformulák a

versek belső ritmusának mélyebb értelmezései Király zenéjében. Figyelemre méltó, hogy nem törekedett széles ívelésű melódiákra, ezért gyakran alkalmaz hangismétléseket, amelyek rendszerint ritmizáltak. Jellemző példa erre Dér Zoltán *Nyugtalan kérdések* című versének megzenésítése. A háromnyolcados ütemen belül szinte ugyanaz a ritmusformula ismétlődik. A dal kezdete — »Napsugár táncol zsenge fákon, hová lett, hová, ifjúságom?« — és vége — »S lepkét kergető virgonc kedvvel, jön-e még hajnal a néveddel?« — szinte pár hangra épül. A kompozíció középső részének zongorakisérete gazdagabb, zsúfoltabb, a dallamok is egyre magasabbra törnek, akár a felkorbácsolts hullámok, mert a költő nyugtalanító kérdései ezt szükségessé teszik.

Király Ernő a többi mű megkomponálásakor a költők hangulatvilágához alkalmazkodik, de nem

tér el az említett vers megzenésítésének technikájától.

A szövegekből és a zenéről ítélve dalai körülbelül egyidőben készülhettek. Kár, hogy nem tüntette fel keletkezésük dátumát, mivel születésüktől legalább tíz év múlt el

addig, míg nyomtatásban meg nem jelentek.

Vállalkozása mindenképpen dicséretes. Remélhetőleg nemcsak ő jelentkezik majd hasonló művekké, hanem példáját más vajdasági zeneszerzők is követik.

M. M.

